
ADVIES

Behoeftenlijst van de Brusselse ondernemers voor 2024

Aanvrager	Staatssecretaris Barbara Trachte
Aanvraag ontvangen op	10 juni 2024
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie - Werkgelegenheid - Fiscaliteit – Financiën
Advies aangenomen door de Plenaire vergadering op	1 juli 2024

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties (BECI)** vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector (BRUXEO)** vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 ACLVB).

Vooraf

Zoals elke twee jaar wordt aan Brupartners een lijst voorgelegd met de behoeften van de Brusselse ondernemers, deze keer voor 2024.

Het Brussels Agentschap voor de Onderneming, hub.brussels, werd door het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 november 2002 tot oprichting van een Raad voor Economische Coördinatie (REC) belast met de taak om jaarlijks aan deze Raad *"de lijst voor te leggen van de belangrijkste moeilijkheden waarmee ondernemingen, die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gevestigd zijn of er zich wensen te vestigen, regelmatig worden geconfronteerd bij de toepassing van administratieve regels en praktijken"*, inmiddels *"lijst van behoeften"* genaamd.

Sinds de wijziging van het BBHG van 28 november 2002 door het BBHG van 2 april 2015 kan de minister van Economie *"deze lijst overmaken aan de Regering zodra deze ter kennis is gebracht van de Raad voor Economische Coördinatie"*.

De meest recente lijst van behoeften dateert van 2022. De lijst wordt met name gebruikt voor de werkzaamheden van het Agile-platform, dat de Regering moet adviseren over de vereenvoudiging van de regelgeving en de administratieve praktijken die schadelijk zijn voor de economische transitie. De behoeftenlijst van 2022 heeft met name als bron gediend voor het werkprogramma 2023-2024 van Agile. Op dezelfde manier zal ook de lijst van behoeften voor 2024 als bron fungeren voor het werkprogramma 2025-2026 van het Agile-platform.

Wat de inhoud betreft, herneemt de lijst van behoeften 2024 voor een deel behoeften die al voorkwamen op de lijst 2022. Indien de behoeften voor 2022 niet in de lijst voor 2024 zijn opgenomen, dan is dat:

- ofwel omdat ze in de tussentijd zijn opgelost of worden opgelost;
- ofwel omdat ze in 2022-2023 niet op recurrente wijze tot uitdrukking werden gebracht.

Het is echter mogelijk dat deze opnieuw op toekomstige lijsten voorkomen.

De lijst voor 2024 bevat in totaal 49 behoeften.

Deze lijst van behoeften voor 2024 werd op 30 april 2024 voorgelegd aan de Raad voor Economische Coördinatie en op 31 mei 2024 aan Brupartners. De lijst met behoeften voor 2024 zou vervolgens officieel moeten worden overgemaakt aan de Regering door de minister die bevoegd is voor Economie.

Advies

Brupartners erkent het werk van hub.brussels en dankt zijn vertegenwoordigers voor de presentatie op 31 mei 2024. **Brupartners** neemt nota van de behoeften van de ondernemers die in deze lijst zijn opgenomen en formuleert enkele algemene beschouwingen, zonder echter een standpunt in te nemen over de relevantie van de 49 behoeften.

Brupartners neemt nota van de aanbevelingen op de lijst van behoeften. Voor **Brupartners** zijn verschillende van deze aanbevelingen evenwel moeilijk aanvaardbaar. Verschillende van zijn organisaties kunnen met name niet instemmen met de oprichting van een derde statuut, dat van

zelfondernemer (behoefte nr. 3, bladzijde 16), evenals met de beperking van de sociale bijdragen (noden nrs. 4, 30 en 33, bladzijden 17, 45 en 47).

Over het algemeen vraagt **Brupartners** om stroomopwaarts te worden geraadpleegd teneinde een standpunt te kunnen innemen over de aanbevelingen op deze lijsten. Bij gebrek aan zo'n overleg stelt **Brupartners** zich vragen bij de relevantie van de opstelling van zo'n lijst.

1. Algemene beschouwingen

In zijn algemene beschouwingen wil **Brupartners** de aandacht vestigen op een aantal procedurele elementen, de gebruikte methodologie voor het opstellen van de lijst van behoeften voor 2024 en op het budget dat is toegewezen aan het onderzoek en het opstellen van deze lijst.

1.1 Procedure-elementen

Brupartners verbaast zich erover dat hub.brussels hem het document voorlegt alvorens het aan de bevoegde staatssecretaris is bezorgd. Het verrast **Brupartners** bovendien dat de tekst niet is onderzocht door het strategisch comité van hub.brussels, waarin de sociale gesprekspartners zetelen en dat in dit stadium de beste plaats lijkt om de tekst te bespreken.

Brupartners vraagt aan hub.brussels om voor de toekomst en in overleg met de Regering een duidelijke procedure vast te leggen voor de inzameling van de adviezen van de sociale partners en, in het algemeen, deze van de adviesinstanties.

Brupartners merkt op dat de lijst is opgesteld op basis van de behoeften en vragen van ondernemers en bedrijfsleiders, zonder echt rekening te houden met die van de werknemers die de tweede component van de bedrijven vormen. In deze context onderstreept **Brupartners** de beperkingen van de opstelling van een dergelijke lijst vanuit syndicaal oogpunt.

Brupartners wijst er ook op dat hub.brussels niet de enige speler is die de behoeften van de ondernemingen inventariseert. **Brupartners** nodigt hub.brussels dan ook uit om te overwegen of het gepast zou zijn om bij het opstellen van de volgende lijst met behoeften zowel de representatieve werkgevers- als werknemersorganisaties te raadplegen.

Brupartners wenst nogmaals de aandacht vestigen op de titel van het voorgestelde document. Zelfs indien alle overwegingen, die het bevat, inderdaad deel uitmaken van de behoeften van de Brusselse ondernemers, toch zijn deze niet volledig zoals de titel suggereert, maar geven deze enkel de behoeften weer die werden geïdentificeerd in het kader van de verrichte verzoeken.

1.2 Methodologie

Brupartners merkt op dat 1.061 Brusselse bedrijven hebben geantwoord op de telefonische enquête die Ipsos tussen 5 oktober en 8 november 2023 heeft uitgevoerd. Aan dit cijfer moet nog de codering van de LEL's en ABH's door de adviseurs van hub.brussels worden toegevoegd. **Brupartners** vraagt zich echter af of de steekproef van bedrijven voldoende representatief is, gezien de 35.000 tot 40.000 bedrijven op het grondgebied van het Brussels gewest.

Brupartners wijst erop dat alleen de vooraf geïdentificeerde behoeften van de ondernemingen in de oefening zijn opgenomen. Deze gaat niet of onvoldoende in op de moeilijkheden die zich voordoen. Een opvallend voorbeeld betreft de mobiliteit. Alle zelfstandigen, ondernemers en werkgevers zijn het

erover eens dat dit hun grootste probleem is, en dat al meer dan tien jaar¹. De enige verwijzing in punt 18 naar de commerciële toegankelijkheid is veel te beperkt. Feit is dat zowel voor personen als voor goederen de moeilijkheid merkbaar is en de noodzaak evident.

Brupartners meent dat het ook interessant zou zijn om voor de volgende editie gendergerelateerde statistieken over de deelnemers aan de enquête te verkrijgen.

Ten slotte stelt **Brupartners** voor om in de toekomst de aanbevelingen aan de federale regering te scheiden van deze gericht aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

1.3 Budget

Brupartners noteert dat hub.brussels een onderaannemer heeft ingeschakeld om de telefonische enquêtes uit te voeren en de antwoorden van de ondernemers te verwerken. Volgens de informatie die tijdens de presentatie werd verstrekt, stelt **Brupartners** vast dat deze enquête meer dan 53.000 euro heeft gekost voor een totaal van 1.061 respondenten (zonder de kosten voor de begeleiding van de bedrijven waarvan eveneens de gegevens werden gebruikt om de behoeftenlijst voor 2024 op te stellen).

Volgens **Brupartners** lijkt dit bedrag bijzonder hoog in verhouding tot het aantal verkregen respondenten. **Brupartners** verwondert er zich bovendien over dat de Regering zo'n bedrag blijft investeren terwijl de noden van de ondernemers sinds lange tijd gekend zijn.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Verduidelijkingen terminologie

Brupartners heeft bedenkingen bij het gebruik van de term "VZW met een economisch doel" (behoefte 5) in de lijst van behoeften. Deze term kan per definitie niet op de juiste manier worden gebruikt. In plaats daarvan beveelt **Brupartners** het gebruik van de term "economische activiteiten" aan, om in de aanbevelingen met betrekking tot deze behoefte met name de spelers van de social-profitsector met een economische activiteit op te nemen.

2.2 « Prioritaire » behoeften

In het document met de behoeftenlijst voor 2024 drukt hub.brussels de wens uit dat er bijzondere aandacht wordt besteed aan 3 behoeften in het bijzonder, gezien "*de dringende noodzaak om in te gaan op de vraag van een groot aantal grote en minder grote ondernemingen uit alle sectoren*"².

Deze behoeften zijn:

- stedenbouwkundige vergunningen snel verkregen;
- beschikbare en betaalbare gebouwen voor productieactiviteiten;
- begrijpelijke informatie over regelgeving en administratieve procedures.

¹ BECI Community, « [Ondernemingsbarometer: de mobiliteit zit weer in de knoop](#) », 2020 ; [Barometer van de Brusselse zelfstandigen en KMO's, editie 10](#), november 2023.

² Lijst van de behoeften van de Brusselse ondernemers voor 2024, p. 7.

Brupartners staat positief tegenover het feit dat deze bijzonder belangrijke behoeften voor de Brusselse ondernemingen onder de aandacht worden gebracht.

Brupartners is echter verrast door de aanbeveling om de reeds opgestarte vereenvoudigingsdynamiek verder te zetten en de tijd die nodig is voor de aflevering van stedenbouwkundige vergunningen te verkorten "*door de teams die de aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen behandelen, in het bijzonder in de gemeenten, te versterken om de verwerkingsnelheid op te drijven*"³. **Brupartners** is van mening dat er eerst actie moet worden ondernomen op het gewestelijke niveau om de procedures voor het verkrijgen van stedenbouwkundige vergunningen te vereenvoudigen en te digitaliseren, en mogelijk om de teams op gewestelijk niveau te versterken.

2.3 Onvolledig karakter

Brupartners herinnert eraan dat de lijst niet volledig is, ook al bevat deze kwaliteitsvolle elementen en herneemt deze een groot aantal essentiële behoeften van de ondernemingen.

Brupartners is van mening dat een aantal behoeften van de ondernemingen, die niet op de lijst voorkomen, erin zouden mogen worden opgenomen, zoals:

- De nieuwe verplichtingen inzake elektronische facturatie;
- Het goede begrip en de opname van de ESG-normen;
- De fenomenen van fraude en diefstal (hacking, gegevensdiefstal, ...);
- De impact van bepaalde premies en de terugbetaling ervan. Bepaalde premies, die tijdens de COVID-crisis werden toegekend, waren gekoppeld aan de voorwaarde van het behoud van de activiteit van de onderneming gedurende een bepaalde periode, wat problemen kan stellen, bijvoorbeeld in geval van faillissement.

*
* *

³ Lijst van de behoeften van de Brusselse ondernemers voor 2024, p. 36.